

LUB og NKR

Hvorfor og hvordan?

Tema

- Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket (NKR)
 - Hva er læringsutbytte
 - Nytteverdi
 - Progresjonen i NKR
 - Gradsnivå og emnenivå
- Erfaringer med læringsutbyttebeskrivelser
- Tips og råd

Det jeg vil dere skal huske:

Rammeverket må leses
som helhet

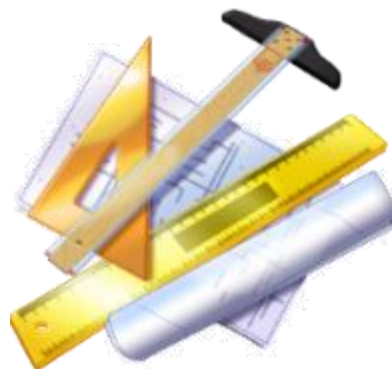
Noen ord er viktigere enn
andre

Beskrivelsen er en avtale mellom
institusjon, underviser og student

Hva er et læringsutbytte?

Det en person vet, kan og er i stand til å gjøre som et resultat av en læringsprosess

Beskrivelse av læringsutbyttet er grunnlag for vurdering.

Forventet læringsutbytte

=

Det dere forventer av en student som har
bestått

Ingen vesentlig endring i innhold eller
nivå etter innføring av rammeverket

Det meste henger sammen

Læringsutbyttebeskrivelsen

Fagmiljøet

Arbeids- og
undervisningsformer

Eksamensordninger og vurderings-
former

Innhold og
oppbygging

Infrastruktur

Formålet med NKR og læringsutbytte

- resultat viktigere enn mål og innsats
- forståelige nivåer og progresjon mellom nivåene
- kommunikasjonsverktøy mot yrkesliv og samfunnet generelt
- lette godkjenning av tidligere avlagt utdanning eller utenlandsk utdanning
- pedagogisk/didaktisk verktøy

LUB er en del av avtalen med studenten

Kategoriene for LUB

- **Kunnskaper**

forståelse av fakta, begreper, prinsipper, prosedyrer og teorier **innenfor fag, fagområder og/eller yrker**.

- **Ferdigheter**

evne til å **anvende kunnskap** til å **løse problemer og oppgaver**. Det er ulike typer ferdigheter – kognitive, praktiske, kreative og kommunikative ferdigheter.

- **Generell kompetanse**

å kunne **anvende kunnskap og ferdigheter** på **selvstendig** vis i **ulike situasjoner** gjennom å vise samarbeidsevne, ansvarlighet, evne til refleksjon og kritisk tenkning i studier og yrke.

Matrise der LUB-ene er stilt opp fra nivå 4B til nivå 8

Kunnskap

Gen. studiekomp.

Fagskole 1

Fagskole 2

Høgskolekandidat

Bachelor

Master

Ph.d.

<i>Kandidaten ...</i>	<i>Kandidaten ...</i>	<i>Kandidaten ...</i>	<i>Kandidaten ...</i>	<i>Kandidaten ...</i>	<i>Kandidaten ...</i>	<i>Kandidaten ...</i>
har kunnskap om sentrale fakta, begreper, teorier, prinsipper og metoder innen ulike fag	har kunnskap om begreper, prosesser og verktøy som anvendes innenfor et spesialisert fagområde har innsikt i relevant regelverk, standarder, avtaler og krav til kvalitet	har kunnskap om begreper, teorier modeller, prosesser og verktøy som anvendes innenfor et spesialisert fagområde kan vurdere eget arbeid i forhold til gjeldende normer og krav	har kunnskap om sentrale temaer, teorier, problemstillinger, prosesser, verktøy og metoder innenfor fagområdet	har bred kunnskap om sentrale temaer, teorier, problemstillinger, prosesser, verktøy og metoder innenfor fagområdet	har avansert kunnskap innenfor fagområdet og spesialisert innsikt i et avgrenset område	er i kunnskapsfronten innenfor sitt fagområde og behersker fagområdets vitenskapsteori og/eller kunstneriske problemstillinger og metoder
har erfaringsbasert kunnskap som kreves for å praktisere innen ulike fag	har bransjekunnskap og kjennskap til yrkesfeltet		kjenner til forsknings- og utviklingsarbeid innenfor fagområdet	kjenner til forsknings- og utviklingsarbeid innenfor fagområdet	har inngående kunnskap om fagområdets vitenskapelige eller kunstfaglige teori og metoder	kan vurdere hensiktsmessigheten og anvendelsen av ulike metoder og prosesser i forskning og faglige og/eller kunstneriske utviklingsprosjekter
	kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap		kan oppdatere sin kunnskap innenfor fagområdet	kan oppdatere sin kunnskap innenfor fagområdet	kan anvende kunnskap på nye områder innenfor fagområdet	kan bidra til utvikling av ny kunnskap, nye teorier, metoder, fortolkninger og dokumentasjonsfor mer innenfor fagområdet

Leseveiledning til NKR

1. Les de generelle LUB i matrisen.
Merk kjerneordene/verbuttrykkene.
2. Se etter progresjon vertikalt og horisontalt i
NKR/taksonomi
3. Lag underspørsmål til hver
kompetansebeskrivelse for å finne ut hva den
betyr i deres utdanning

«Kandidaten har avansert kunnskap innenfor fagområdet og spesialisert innsikt i et avgrenset område.»

Hva betyr «avansert kunnskap»?

Hva er spesialisert innsikt?

Hva er forskjellen på fagområdet og det avgrensede området?

Nivå 6 - bachelor

Kunnskaper

Kandidaten

- har bred kunnskap om sentrale temaer, teorier, problemstillinger, prosesser, verktøy og metoder innenfor fagområdet
- kjenner til forsknings- og utviklingsarbeid innenfor fagområdet
- kan oppdatere sin kunnskap innenfor fagområdet
- har kunnskap om fagområdets historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet

Ferdigheter

Kandidaten...

- kan anvende faglig kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid på praktiske og teoretiske problemstillinger og treffe begrunnede valg
- kan reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning
- kan finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff og framstille dette slik at det belyser en problemstilling
- kan beherske relevante faglige verktøy, teknikker og uttrykksformer

Generell kompetanse

Kandidaten...

- har innsikt i relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger
- kan planlegge og gjennomføre varierte arbeidsoppgaver og prosjekter som strekker seg over tid, alene og som deltaker i en gruppe, og i tråd med etiske krav og retningslinjer
- kan formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig, muntlig og gjennom andre relevante uttrykksformer
- kan utveksle synspunkter og erfaringer med andre med bakgrunn innenfor fagområdet og gjennom dette bidra til utvikling av god praksis
- kjenner til nytenking og innovasjonsprosesser

Nivå 7 - master

Kunnskaper

Kandidaten...

- har **avansert kunnskap** innenfor fagområdet og spesialisert innsikt i et avgrenset område
- har inngående kunnskap om fagområdets vitenskapelige eller kunstfaglige teori og metoder
- kan anvende kunnskap på nye områder innenfor fagområdet
- **kan analysere faglige problemstillinger med utgangspunkt i fagområdets historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet**

Ferdigheter

Kandidaten...

- kan analysere og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder og anvende disse til å strukturere og formulere faglige resonnementer
- kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger innenfor fagområdet og arbeide selvstendig med praktisk og teoretisk problemløsning
- kan bruke relevante metoder for forskning og faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid på en selvstendig måte
- **kan gjennomføre et selvstendig, avgrenset forsknings- eller utviklingsprosjekt under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer**

Generell kompetanse

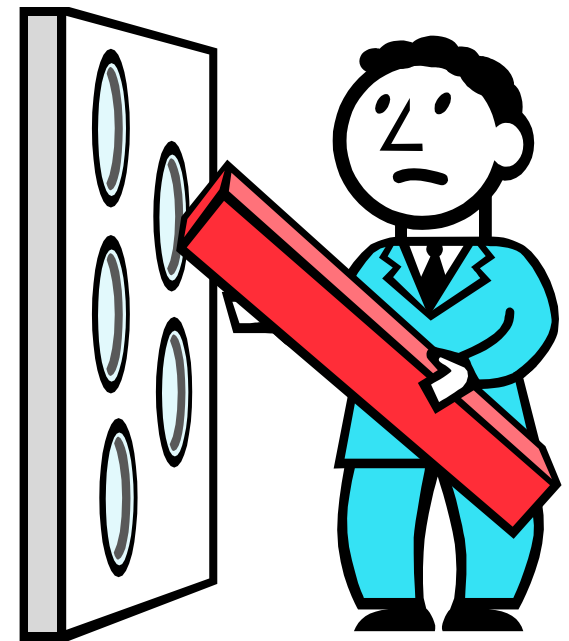
Kandidaten...

- kan analysere relevante fag-, yrkes- og forskningsetiske problemstillinger
- kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter på nye områder for å gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver og prosjekter
- **kan formidle omfattende selvstendig arbeid og behersker fagområdets uttrykksformer**
- kan kommunisere om faglige problemstillinger, analyser og konklusjoner innenfor fagområdet, både med spesialister og til allmennheten
- **kan bidra til nytenking og i innovasjonsprosesser**

Tommelfingerregler

Struktur

En læringsutbyttebeskrivelse skal være tydelig inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.

Tommelfingerregler

Nivå:

Beskrivelsen av oppnådd kompetanse skal vise at utdanningen er på riktig nivå i NKR.

Læringsutbyttebeskrivelsen skal være «best fit», det vil si at læringsutbyttet samlet sett skal ligge på nivå 6, 7 eller 8.

Tommelfingerregler

Utformet som kompetansebeskrivelse:

- Beskrivelse av hva kandidaten
 - Kan
 - Vet
 - Er i stand til å gjøre

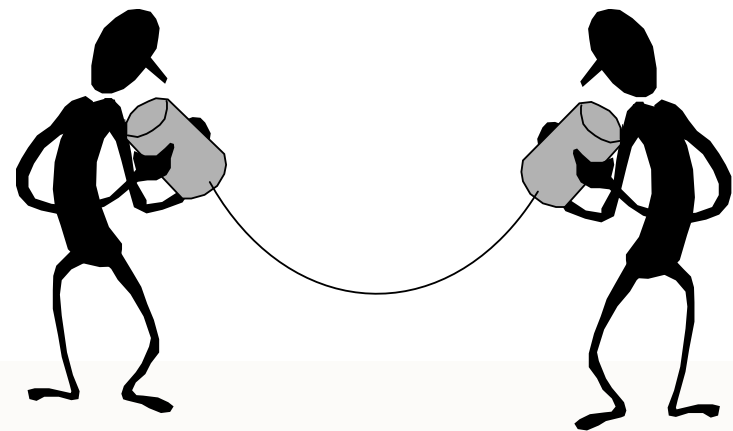
- Ikke en beskrivelse av
 - Mål
 - Arbeidskrav
 - Obligatorisk undervisning

Tommelfingerregler

Faglig innhold/profil

- Skal kommunisere med studenter, undervisere, yrkesfeltet og andre utdanningsinstitusjoner.
- Skal gi innsikt i utdanningens faglige innhold og profil
- Skille mellom ulike studier.
- Ikke så spesifikk at en hvilken som helst endring i utdanningen vil måtte føre til endring i læringsutbyttet.

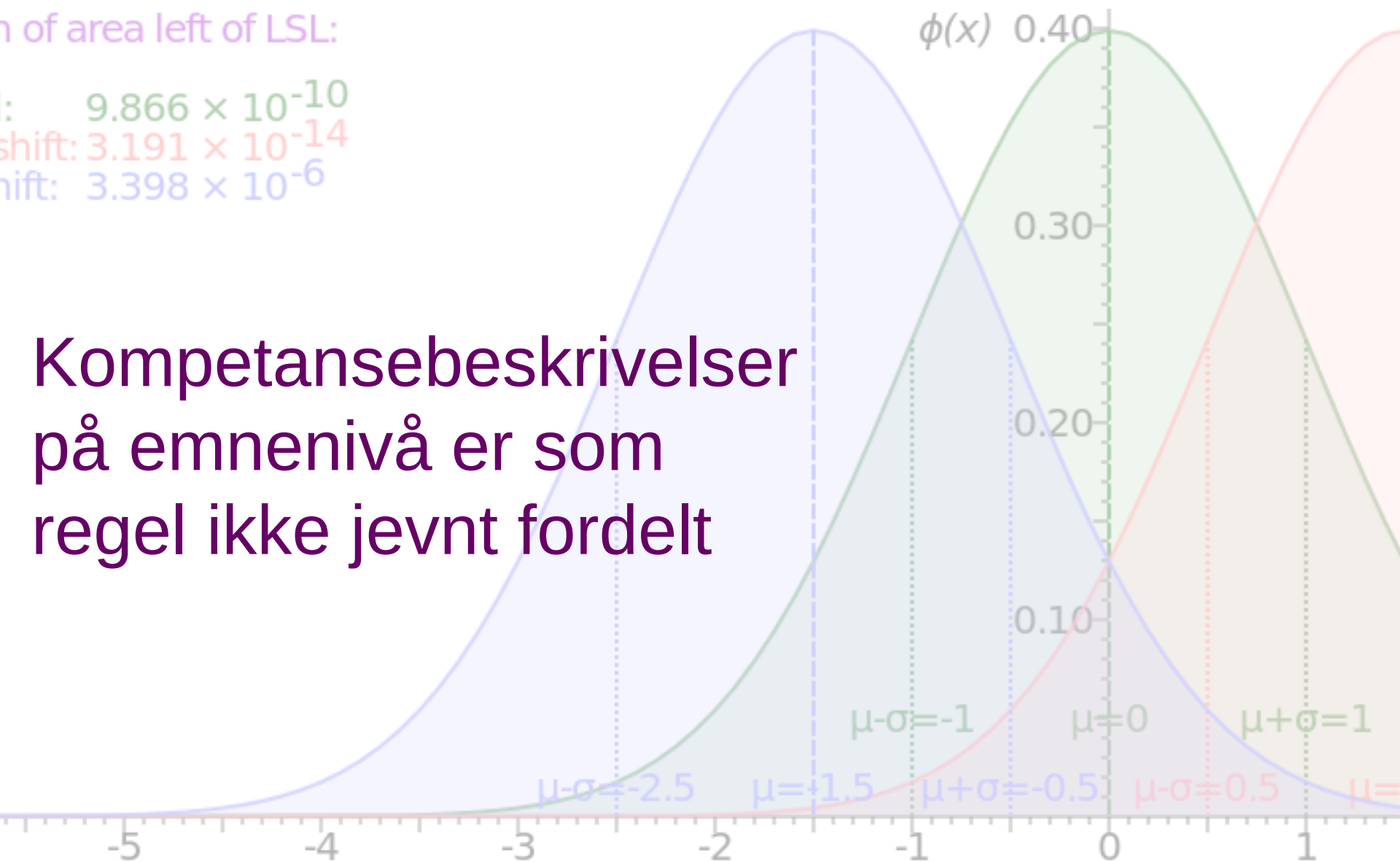

Emnenivået er der
vurdering foregår

h of area left of LSL:

: 9.866×10^{-10}
 shift: 3.191×10^{-14}
 shift: 3.398×10^{-6}

Kompetansebeskrivelser
 på emnenivå er som
 regel ikke jevnt fordelt

Ingen leser emnebeskrivelser

Illustrasjon: [Mark Smicklas](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/2.0/) | <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/2.0/>

Alle leser oppgavebeskrivelser

Forventningsavklaring
– hva skal jeg/de lære?

Aktivisere studentene
– hvordan skaffer jeg meg
kompetansen emnet skal gi?

Illustrasjon: [steviep187](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/) | <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.0/>

Våre tips til arbeid med læringsutbyttebeskrivelser

- Gå til våre sider om LUB/NKR

<http://www.nokut.no/no/Fakta/Det-norske-utdanningssystemet/Nasjonalt-kvalifikasjonsrammeverk-for-livslang-laring/>

Også fagskolesidene: <http://www.nokut.no/no/Fagskoler/Kvalitetssikring-og--utvikling/Nasjonalt-kvalifikasjonsrammeverk-og-laringsutbyttebeskrivelser/>

- Lær av andres dårlige og gode beskrivelser

[Kartlegging av læringsutbyttebeskrivelser – sluttrapport \(30.11.2015\)](#)

- [Kartlegging av læringsutbyttebeskrivelser – medisin \(05.12.2015\)](#)
- [Kartlegging av læringsutbyttebeskrivelser – teologi/RLE/religionsvitenskap \(05.12.2015\)](#)
- [Kartlegging av læringsutbyttebeskrivelser – arkitektur og interiørdesign \(18.11.2015\)](#)
- [Kartlegging av læringsutbyttebeskrivelser – statsvitenskap \(15.11.2015\)](#)
- [Kartlegging av læringsutbyttebeskrivelser – biologi \(04.11.2015\)](#)
- [Kartlegging av læringsutbyttebeskrivelser – datafag \(03.11.2015\)](#)

- (http://www.nokut.no/Documents/NOKUT/Artikkelbibliotek/Kunnskapsbasen/Rapporter/Fagskole%20e2%80%93oppsummeringer/Panelvurdering_av_overordnede_l%c3%a6ringsutbyttebeskrivelser_h%c3%b8st%202014.pdf)
- (http://www.nokut.no/Documents/NOKUT/Artikkelbibliotek/Kunnskapsbasen/Rapporter/Fagskole%20e2%80%93oppsummeringer/Panelvurdering_overordnede_laeringsutbyttebeskrivelser_130415.pdf)

- Samarbeid og samprat med andre – forstår fagfolk, studenter og naboen hva slags utdanning dere beskriver?